

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 27.4.2021
Sayı : 1733

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İcra ve İflas Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi
ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 22.04.2021

Av. Mahmut TANAL

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Adalet
Tarih : 29 Nisan 2021	Esas No: 2/3589

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR
28 Nisan 2021
Numara

TBMM
GENEL EVRAK
28 Nisan 2021
No: 813683
EBYS'ye ANLAŞILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

İcra işlerinde birinci derecede görevli olan merci icra dairesidir. İcra takipleri, icra dairelerinde başlatılır ve devam ettirilir. Alacağın miktarı ne olursa olsun icra dairelerine başvurarak icra takibi başlatılabilmektedir. İcra dairelerine çeşitli yetkiler tanınmasının yanı sıra işlerin sağlıklı yürütülebilmesi amacıyla icra dairelerine çeşitli yükümlülükler de yüklenmiştir. Kendilerine yetki tanınmış olan icra ve iflas memurlarının yaptığı işlemlerin denetlenmesi amacıyla icra hukuk mahkemeleri kurulmuştur. İcra ve iflas daireleri görevini gereği gibi yerine getirmediği takdirde ilgililer şikâyet yoluna başvurabilmektedir.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 16.maddesi: *"Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır (...)"* şeklinde düzenlenmiştir. Yapılan bir işlemin kanuna aykırı olarak ya gereği gibi yapılmaması ya da yanlış yapılması, yapılan işlemin hadiseye uygun olmaması, bir hakkın yerine getirilmemesi ya da bir hakkın sebepsiz yere sürüncemede bırakılması üzerine şikayet yoluna başvurulabilmektedir.

Şikâyet, şikâyet eden ve şikâyet olunan olarak iki taraf bulunmaktadır. Şikâyet olunan icra ve iflas daireleridir. İcra veya iflas memurunun bir işlemi hakkında başvurmakta şikâyet yoluna başvurulmaktadır. Bir işlemin düzeltilmesinde ya da iptal edilmesinde doğrudan doğruya hukuki yararı bulunan herkes şikâyet yoluna başvurabilmektedir. Şikâyet yoluna başvurabilmek için aktif dava ehliyetinin bulunması gerekmektedir. İcra ve İflas Kanunu'nda kimlerin şikâyet yoluna başvurabileceği açıkça hüküm altına alınmamıştır. İşbu durum ise şikâyet yoluna başvuran kişilerin kimi zaman problem yaşamasına sebep olmaktadır. Şöyle ki şikâyet yoluna başvuran kişinin doğrudan doğruya hukuki yararı bulunmasında dava ehliyeti tanımı dar yorumlanmamalıdır. Hukuki yararı olan taraf icra takibine taraf olan kişilerle sınırlandırılması hak ihlallerine sebep olmaktadır.

Her ne kadar takibin tarafı olmamasına rağmen rehin hakkı sahibi diğer alacaklılar, açık artırmaya pey sürmek suretiyle katılanlar, istihkak iddiasında bulunanlar, kendisine haciz ihbarnamesi tebliğ edilen üçüncü kişiler, haciz konusu malın borçlunun ve ailesinin geçimi için haczedilmezliği kabul edilen mallar hakkında aile fertlerinin şikâyet hakkı bulunduğu kabul edilse de işbu durum uygulamada ne yazık ki sorunlara sebep olmaktadır. Örneğin İcra ve İflas Kanunu'nun 82. maddesinde borçlunun haline münasip evinin haczedilmezliği hüküm altına alınmış olmasına rağmen yapılan işlemlerde bir yanlışlık ya da eksiklik olması halinde borçlunun eşi tarafından mahkemeye yapılan şikâyet neticesinde aktif dava ehliyeti olmadığı gerekçesiyle ret kararı alınmaktadır. Ancak bu durum Anayasamızın 20. maddesinde düzenlenen aile hayatına saygı hakkına ve 41. maddesinde düzenlenen ailenin korunması ve çocuk haklarının ihlali anlamına gelmektedir. Sadece eşlerden birinin mülkiyetinde olsa dahi aile konutu tüm aile bireylerince kullanılmaktadır. Aile yapısının mutluluğu, ailenin sosyal ve ekonomik yaşamı, çocuklarının geleceği için bir güvence olan aile konutu ailenin bir arada hayatına devam edebilmesi için en önemli hususlardan biridir. Dolayısıyla malın maliki olmayan eşin aile konutu ile ilgili hususlarda korunması gereken hakları bulunmaktadır. Şikayet yoluna başvururken de açıklanan bu hususların dikkate alınması gerekmektedir.

İşbu kanun teklifimiz ile de icra ve iflas memurlarının işleri gereği gibi yapmamaları ya da yanlış yapmaları nedeniyle şikayet yoluna gidebilecek kişileri hüküm altına alarak yaşanan uygulamada hak kayıplarının önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - Madde ile icra ve iflas dairesinin işlemlerinin gereği gibi yapılmaması ya da yanlış yapılmasında hallerinde şikâyet yoluna kimlerin başvurabileceği hususu kanun hükmü şeklinde düzenlenmesi sağlanarak, şikâyet konusu işlemlerde hukuki yararı bulunan üçüncü kişilerin yaşayabileceği hak ihlallerinin önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

**2004 SAYILI İCRA VE İFLAS KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 9.6.1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 16'ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Şikayet hakkı alacaklı, borçlu ve şikayet konusu işlemde hukuki yararı bulunan üçüncü kişilere aittir.”

MADDE 2 - Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

